

Handläggare
Charlotte Gredenberg
Telefon: 08-50824452

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2024-08-29

Förskola i Stockholm 2023

Svar på remiss från kommunstyrelsen Dnr KS 2024/657

Förvaltningens förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Förskolenämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport. Rapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av kvaliteten i både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2023. Rapporten innehåller en nulägesbeskrivning av stadens förskolor och förvaltningen instämmer med identifierade utvecklingsområden samt kompletterar rapportens innehåll utifrån lokala förutsättningar.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har gett förskolenämnden i uppdrag att årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet förskola inklusive en analys av utvecklingen inom området. Kommunstyrelsen har remitterat rapport Förskola i Stockholm 2023 till stadsdelsnämnden för yttrande.

Ärendet

Rapporten sammanställer offentlig statistik oavsett regiform med uppgifter från SCB, Skolverket, Sweco och ILS (stadens system för integrerade ledning och styrning). Vidare har stadsdelsförvaltningarna redovisat underlag till rapporten enligt särskilda anvisningar som grundar sig på de utvecklingsområden som identifierades i tidigare års förskolerapporter och nationellt angelägna områden för förskolan. Rapporten grundar sig också på resultatet från tillsyn av fristående förskolor och andra uppgifter som samlats in från enskilda huvudmän via egenkontroll. Utöver detta innehåller årets rapport en utvärdering av hur skolchefen bedömer nationell måluppfyllelse enligt läroplanen. Förskola i Stockholm 2023 innehåller slutsatser gällande kommunala förskolor utifrån följande områden:

1. Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse
 - Utveckla och stärk det systematiska kvalitetsarbetet på samtliga nivåer i styrkedjan för förskolan.

2. Tillgång till förskola och förberedelser för fortsatt utbildning
 - Arbeta för att stärka samverkan mellan förskola, socialtjänst och andra myndigheter.
 - Arbeta för fler barn i förskolan och stärkt språkutvecklande undervisning.

3. Personalens utbildningsnivå och förutsättningar för uppdraget
 - Fördela förskollärare för undervisningen inom stadsdelsnämndsområdena och utifrån socioekonomiskt behov samt öka arbetslagens kompetens och kunskaper i svenska.
 - Utveckla stadsövergripande strukturer för strategisk kompetensförsörjning för förskolan och stärk förutsättningarna för personalens arbetssituation.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Rapporten innehåller en nulägesbeskrivning av stadens förskolor och förvaltningen instämmer med identifierade utvecklingsområden samt kompletterar rapportens innehåll utifrån lokala förutsättningar.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen ser positivt på utökad samverkan mellan stadsdelar och förskoleförvaltning avseende myndighetsutövning.

Förvaltningen ser även positivt på att kvalitetsuppföljningen behöver omfatta fler kvalitetsaspekter som ger förutsättningar att följa upp kvalitet i förskolan samt att analysen behöver göras i relation till nationellt framtagna framgångsfaktorer för skolutveckling.

En samordning av det systematiska kvalitetsarbetet inom staden är ett stort omfattande arbete där samtliga skolchefer behöver göras delaktiga. Stadsdelarnas storlek behöver också tas i beaktande i arbetet.

Tillgång till förskola och förberedelser för fortsatt utbildning

Förvaltningen har i nuläget inte en samlad bild av hur skolorna använder kartläggningen av Hitta språket i förskoleklass.

Förvaltningen har inte rådighet över hur materialet används eller hur/om det sammanställs. Förvaltningen har efterfrågat materialet och det förväntas bli ett arbete för samverkan framöver.

Förvaltningen instämmer med vikten av uppföljning för att identifiera vilka barn som inte skrivits in i förskola och fördjupade kunskaper om orsakerna bakom, för att kunna utforma insatser som bidrar till ökad inskrivningsgrad. Förvaltningen följer upp samtliga riktade erbjudanden om förskoleplats genom att kontakta vårdnadshavare över telefon. Det finns en utmaning med att komma i kontakt med vårdnadshavare då kontaktuppgifter saknas eller inte är korrekta. Resultat kring insatser för att öka inskrivningsgraden behöver fortsatt ses över inom staden för att nå önskade resultat.

Förvaltningen påbörjar ett arbete med att systematiskt följa barns faktiska närvaro i förskolan då denna är mycket oregelbunden på flera förskolor. En regelbunden närvaro ger barnen en kontinuitet, kan främja både trygghet och relationsbyggande i barngruppen samt ger bättre förutsättningar för planering för pedagoger. Tillgång till nya digitala system förväntas underlätta möjligheten att följa den faktiska närvaron jämfört med barnens schema.

Rapporten lyfter att flera stadsdelar har startat förvaltningsövergripande stödteam/barnhälsoteam för att samordna insatser och handleda pedagoger. Organiseringen kring barnhälsa ser olika ut över stadsdelarna och det finns olika sätt att nå god effekt i det arbetet. Organisationens syfte och effekter kan tydligare problematiseras kring i rapporten. Inom förvaltningens förskolor är specialpedagogerna, sedan våren, direkt underställda rektor och arbetar med pedagogerna på förskolorna vilket redan visat positiva effekter.

Personalens utbildningsnivå och förutsättningar för uppdraget Förvaltningen anser att problematiseringen av andelen förskollärare kan med fördel göras djupare utifrån barnens behov av kontinuitet. Förskolorna i Skärholmen har högst antal barn per förskollärare samtidigt som det finns stora socioekonomiska utmaningar. Idag saknas incitamentet för förskollärare att söka sig till stadsdelar med socioekonomiska utmaningar. Det är en komplex och angelägen fråga som både innefattar ett samhällsansvar och incitament för individen utan att det blir inlåsningseffekter. Förskolor i områden med socioekonomiska utmaningar har pedagogiska och sociala utmaningar såväl som en utsatthet i samhället i form av kriminalitet.

Jämställdhetsanalys

Förskolerapporten lyfter skillnader i förskoleundersökningens resultat mellan pojkar och flickor. I övrigt behandlas inte jämställdhetsfrågor i rapporten och dess slutsatser bedöms inte ha några negativa konsekvenser för jämställdhet.

Barnkonsekvensanalys

Rapporten Förskola i Stockholm 2023 medför indirekta konsekvenser för barn och barns rättigheter. En ökad kvalitet och likvärdighet inom stadens förskolor utgår från skollagens och läroplanens uppdrag. Dessa utgår från FN:s konvention om barnets rättigheter och rapporten bedöms därmed vara i enlighet med barnens bästa ur ett barnrättsperspektiv.

Magnus Borgsten
Tf stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Kim Lagerquist
Ansvarig
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Förskola i Stockholm 2023
2. Tjänsteutlåtande förskoleförvaltningen
3. Framställan Förskola i Stockholm 2023
4. Protokollsutdrag förskolenämnden protokoll nr 5/2024

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Magnus Borgsten, Tf stadsdelsdirektör	2024-06-26
Kim Lagerquist, Ansvarig	2024-06-26